

NORGES ALMENVITENSKAPELIGE FORSKNINGSRÅD
Utredningsavdelingen

U-6/65. SV/TH. 21/7 1965.

U t r e d n i n g e r
om
a k a d e m i s k   a r b e i d s k r a f t

Melding nr. 1 1965

TILGANGEN PÅ NYE STUDENTER OG SAMLET ANTALL STUDENTER
VED NORSKE OG UTENLANDSKE LÆRESTEDER

Juli 1965

- NORGES ALMENVITENSKAPELIGE FORSKNINGSRÅD
Utredningsavdelingen
- U-6/65. SV/TH.21/7 1965.

TILGANG PÅ NYE STUDENTER OG SAMLET ANTALL STUDENTER
VED NORSKE OG UTENLANDSKE LÆRESTEDER.

I N N H O L D

	side
1. TILGANGEN PÅ NYE STUDENTER VED UNIVERSITETENE I BERGEN OG OSLO	1
2. TILGANGEN PÅ STUDENTER VED HØGSKOLENE	6
3. TILGANGEN TIL STUDIER I UTLANDET	7
4. SAMLET TILGANG PÅ NYE STUDENTER VED NORSKE OG UTENLANDSKE LÆRESTEDER	8
5. TILSTRØMNINGEN AV ARTIANERE TIL UNIVERSITET, HØGSKOLER OG LÆRERSKOLER	9
6. SAMLET ANTALL STUDENTER VED NORSKE OG UTENLANDSKE LÆRESTEDER	9
7. SAMMENDRAG	14

TILGANG PÅ NYE STUDENTER OG SAMLET ANTALL STUDENTER
VED NORSKE OG UTENLANDSKE LÆRESTEDER

1. TILGANGEN PÅ NYE STUDENTER VED UNIVERSITETENE I BERGEN OG OSLO

I tabellene 1a - 2b nedenfor er tallet på immatrikulerte i 1964 ved universitetene i Bergen og Oslo fordelt på fag og sammenliknet med tallene for årene 1955 - 1963. Fordelingen på fag bygger på de opplysninger studentene selv gir når de melder seg til immatrikuleringen.

Av tabellene går det fram at tallet på studenter som har oppgitt at de ønsker å studere ved Universitetet i Oslo var 2794 eller 6 % mindre enn året før. Ved Universitetet i Bergen var tallet 703 - 13 % større enn året før.

Tabell 1a. Immatrikulerte ved Universitetet i Oslo årene 1955 - 1964 fordelt på de fagstudier de har oppgitt ved immatrikuleringen. (Bare immatrikulerte som har oppgitt at de skal studere.)

F a g	Å r f o r i m m a t r i k u l e r i n g									
	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Teologi	18	28	23	31	30	52	27	69	60	71
Jus	135	179	181	177	184	194	194	226	310	398
Sosialøkonomi	27	71	59	42	49	79	95	79	148	157
Sosiologi	1	3	1	4	5	1	9	4	10	10
Statsvitenskap	12	6	12	20	21	6	36	39	54	85
Psykologi	59	55	61	50	53	75	96	108	152	182
Pedagogikk	1	5	10	12	6	-	1	-	11	13
Etnografi	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Filologi	356	344	484	468	508	684	710	803	1154	968
Realfag	190	247	348	321	378	440	489	558	729	613
Aktuarfag	1	4	10	11	16	-	-	12	20	2
Farmasi	51	40	57	31	61	44	31	21	42	32
Medisin	129	102	126	99	132	114	139	143	206	167
Odontologi	-	-	-	-	46	62	69	54	72	81
Mag. art. ¹⁾	16	18	18	26	19	4	3	3	6	15
I a l t	996	1102	1390	1292	1508	1755	1899	2120	2974	2794

Tabell 1b. Immatrikulerte ved Universitetet i Oslo årene 1955 - 1964 prosentvis fordelt på de fagstudier de har oppgitt ved immatrikuleringen.

F a g	Å r f o r i m m a t r i k u l e r i n g									
	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Teologi	1,8	2,5	1,7	2,4	2,0	3,0	1,4	3,3	2,0	2,5
Jus	13,6	16,2	13,0	13,7	12,2	11,1	10,2	10,7	10,4	14,2
Sosialøkonomi	2,7	6,4	4,2	3,3	3,2	4,5	5,0	3,7	5,0	5,6
Sosiologi	0,1	0,3	0,1	0,3	0,3	0,0	0,5	0,2	0,4	0,4
Statsvitenskap	1,2	0,6	0,9	1,5	1,4	0,3	1,9	1,8	1,8	3,0
Psykologi	5,9	5,0	4,4	3,9	3,5	4,3	5,1	5,1	5,1	6,5
Pedagogikk	0,1	0,5	0,7	0,9	0,4	-	0,1	-	0,4	0,5
Etnografi	-	-	-	-	-	-	-	0,0	-	-
Filologi	35,8	31,2	34,8	36,2	33,7	39,0	37,4	37,9	38,8	34,7
Realfag	19,0	22,4	25,0	24,8	25,1	25,1	25,7	26,3	24,5	21,9
Aktuarfag	0,1	0,4	0,7	0,9	1,1	-	-	0,6	0,7	0,1
Farmasi	5,1	3,6	4,1	2,4	4,0	2,5	1,6	1,0	1,4	1,2
Medisin	13,0	9,3	9,1	7,7	8,8	6,5	7,3	6,7	6,9	6,0
Odontologi	-	-	-	-	3,0	3,5	3,6	2,6	2,4	2,9
Mag. art. ¹⁾	1,6	1,6	1,3	2,0	1,3	0,2	0,2	0,1	0,2	0,5
I a l t	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

1) Bare magistergradsstudier under Det historisk - filosofiske fakultet.

Tabell 2a. Immatrikulerte ved Universitetet i Bergen årene 1955 - 1964 fordelt på de fagstudier de har oppgitt ved immatrikuleringen. (Bare immatrikulerte som har oppgitt at de skal studere.)

F a g	Å r f o r i m m a t r i k u l e r i n g									
	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Filologi	35	88	117	75	102	118	166	164	285	276
Realfag	49	63	74	74	87	103	91	141	202	227
Medisin	6	9	10	15	18	19	24	17	64	51
Odontologi	-	-	-	-	-	2	5	14	39	49
Andre fag	21	39	31	24	29	32	41	42	32	100
I a l t	111	199	232	188	236	274	327	378	622	703

Tabell 2b. Immatrikulerte ved Universitetet i Bergen årene 1955 - 1964 prosentvis fordelt på de fagstudier de har oppgitt ved immatrikuleringen.

F a g	Å r f o r i m m a t r i k u l e r i n g									
	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Filologi	31,5	44,2	50,4	39,9	43,2	43,1	50,8	43,4	45,8	39,3
Realfag	44,1	31,7	31,9	39,4	36,9	37,6	27,8	37,3	32,5	32,3
Medisin	5,4	4,5	4,3	8,0	7,6	6,9	7,3	4,5	10,3	7,2
Odontologi	-	-	-	-	-	0,7	1,5	3,7	6,3	7,0
Andre fag	18,9	19,6	13,4	12,8	12,3	11,7	12,5	11,1	5,1	14,2
I a l t	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Opplysningene fra immatrikuleringen gir et noe usikkert mål for tilgangen, da en del studenter faller fra eller skifter studium den nærmeste tiden etterpå. Et bedre generelt uttrykk for tilgangen enn tallet på immatrikulerte er antakelig tallet på personer som har bestått forberedende prøve i filosofi. Tabell 3 nedenfor viser antall studenter med forberedende prøve i filosofi ved universitetene i Bergen og Oslo årene 1945 - 1964, fra og med 1947 også som prosentandel av artiumskullet. I figur I vises en grafisk framstilling av tilgangen.

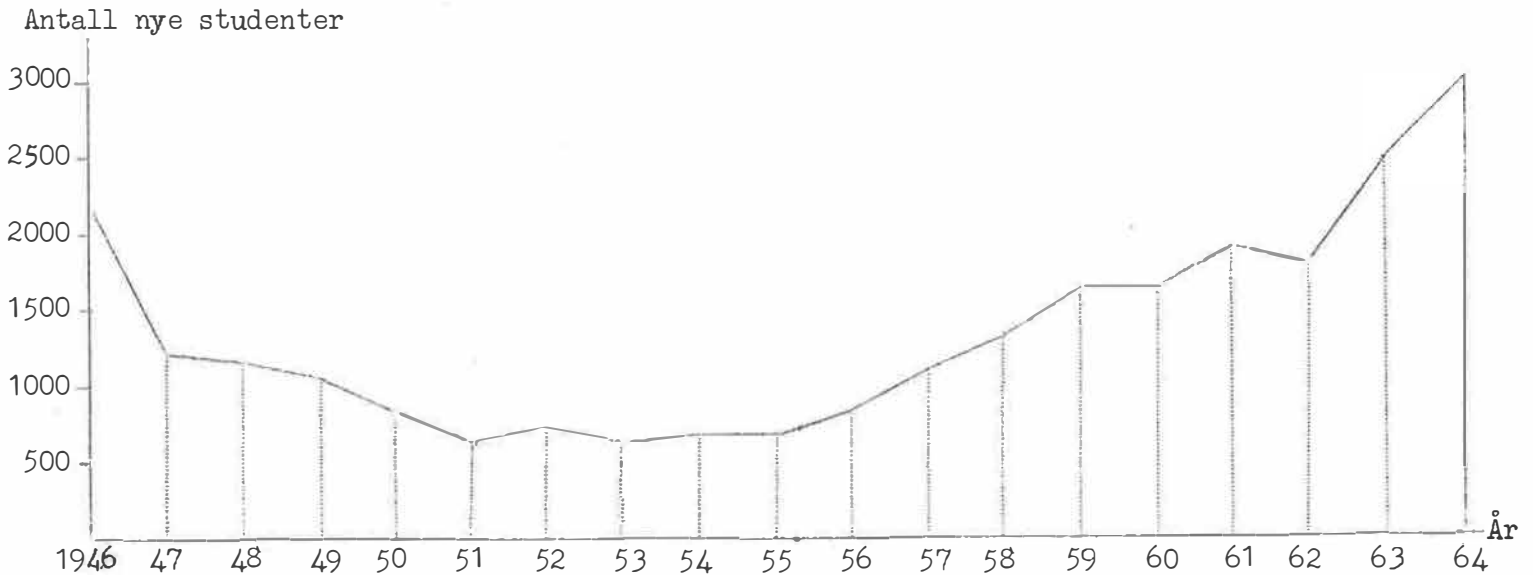
Tabell 3. Uteksaminerte fra forberedende prøve i filosofi ved universitetene i Bergen og Oslo årene 1945 - 1964. antall og i prosent av artiumskullet^{x)}.

	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954
Bergen	-	265	131	136	123	115	85	76	74	65
Oslo	2529	1928	1094	1031	932	698	537	636	560	622
Tilsammen	2529	2193	1225	1167	1055	813	622	712	634	687
I % av artiumskullet			24,3	22,2	20,4	17,0	14,8	18,6	17,5	19,4

	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Bergen	97	109	148	142	236	284	291	365	573	687
Oslo	584	710	953	1176	1397	1357	1607	1437	1926	2290
Tilsammen	681	819	1101	1318	1633	1641	1898	1802	2499	2977
I % av artiumskullet	18,8	20,9	25,9	28,5	33,8	32,6	34,1	28,0	32,5	33,4

x) Vi har satt 50 % av kandidatene i relasjon til årets artiumskull, 30 % til fjorårets og 20 % til kullet to år tidligere. Prosentfordelingen er en tilnærming til den faktiske fordeling på artiumår, slik den var årene 1953 - 1962.

Figur I. Antall personer som har bestått forberedende prøve i filosofi ved universitetene i Bergen og Oslo årene 1946 - 1964.

Det siste året var tallet på kandidater som bestod forberedende prøve i filosofi 19 % høyere enn året før. Fra 1955 til 1959 økte tallet på studenter med forberedende prøve i filosofi langt raskere enn tallet på artianere. Siden 1959 har tallet utgjort ca. 1/3 av artiumskullet.

I tabellene 4 og 5 har vi til slutt prøvd å finne fram til mål for tilgangen til de enkelte studier, som er noe sikrere enn oppgavene fra immatrikuleringen. I fag hvor det foregår en systematisk registrering av de nye studentene ved begynnelsen av studiet, har vi nyttet opptakings- eller innmeldingstall som mål for tilgangen, i andre fag tallet på personer som har bestått prøver som avlegges tidlig i studiet. For filologi og jus har vi måttet nøye oss med opplysningene fra immatrikuleringene. På grunn av de uensartede kriteriene blir ikke de årlige tilgangstallene for de ulike studiene helt innbyrdes sammenliknbare. Men tabellene gir et brukbart uttrykk for hvordan tilgangen til de enkelte universitetsstudier har utviklet seg i årene etter krigen.

Tabell 4. Tilgang til enkelte studier ved Universitetet i Oslo (utenom magister-gradsstudiene og aktuarstudiet) årene 1946-1964.

F a g	Antall nye studenter de enkelte år									
	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955
Teologi ¹⁾	85	74	29	42	35	32	27	31	17	14
Jus	580	383	366	319	229	249	152	147	136	135
Sosialøkonomi ²⁾	-	54	102	68	61	46	27	22	13	12
Psykologi ³⁾	-	-	84	97	74	49	46	48	37	38
Filologi	649	496	282	233	247	249	272	265	304	356
Realfag ⁴⁾	218	106	103	125	123	124	126	129	164	138
Farmasi	30	45	25	30	25	20	20	30	30	30
Medisin	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

F a g	Antall nye studenter de enkelte år									
	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	
Teologi ¹⁾	13	41	33	47	46	68	67	90	53	
Jus	179	181	177	184	194	194	226	310	398	
Sosialøkonomi ²⁾	7	8	16	24	34	42	55	56	109	
Psykologi ³⁾	32	43	58	59	77	91	138	175	214	
Filologi	344	484	468	508	684	710	803	1154	968	
Realfag ⁴⁾	158	239	383	447	373	409	521	528	502	
Farmasi	40	40	30	41	30	30	31	36	35	
Medisin	100	100	130	130	130	130	130	130	130	
Odontologi	-	-	-	50	50	50	50	50	50	

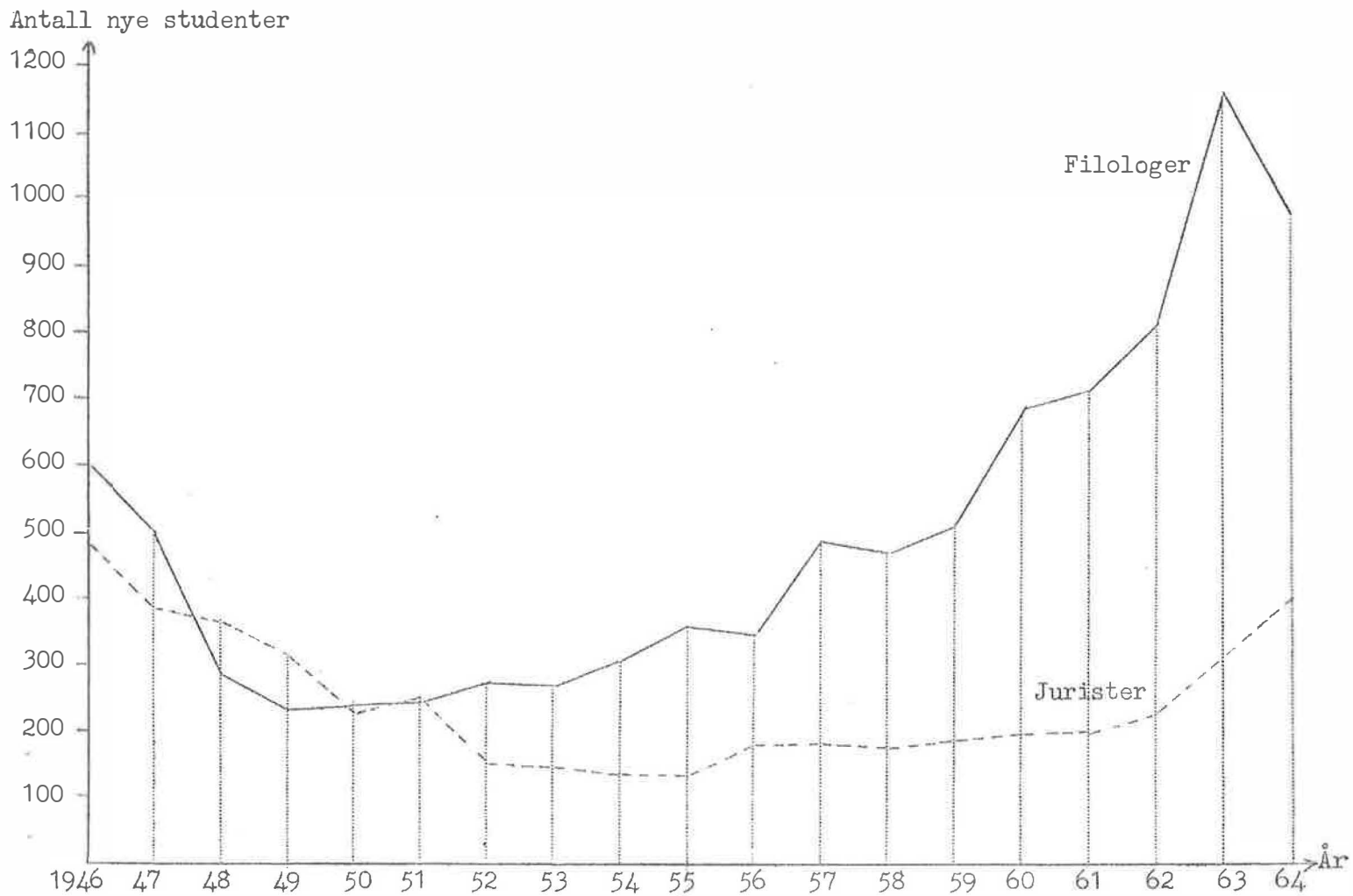
- 1) Antall bestått forberedende prøve i hebraisk. Inkluderer også tilgangen til Menighetsfakultetet.
- 2) Antall bestått forberedende prøve i matematikk for sosialøkonomer.
- 3) Antall innmeldt ved Psykologisk institutt.
- 4) Tilgangstallene for årene 1946-1957 er antall studenter som har løst studiekort for å studere realfag. For tilgangen 1958-1962 er benyttet antall studenter som har bestått Fo1-2-prøven i matematikk for realister. For 1963 og 1964: Netto opptak til fagstudiet i januar 1964 og 1965.

Tabell 5. Tilgang til filologi-, realfag-, medisin- og odontologistudiet ved Universitetet i Bergen årene 1955-1964.

F a g	Antall nye studenter de enkelte år									
	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Filologi ¹⁾	35	88	117	75	102	118	166	164	285	463
Realfag ²⁾	45	70	58	71	107	122	116	158	240	258
Medisin	-	-	-	-	-	-	-	-	40	40
Odontologi ³⁾	-	-	-	-	-	-	-	23	64	48

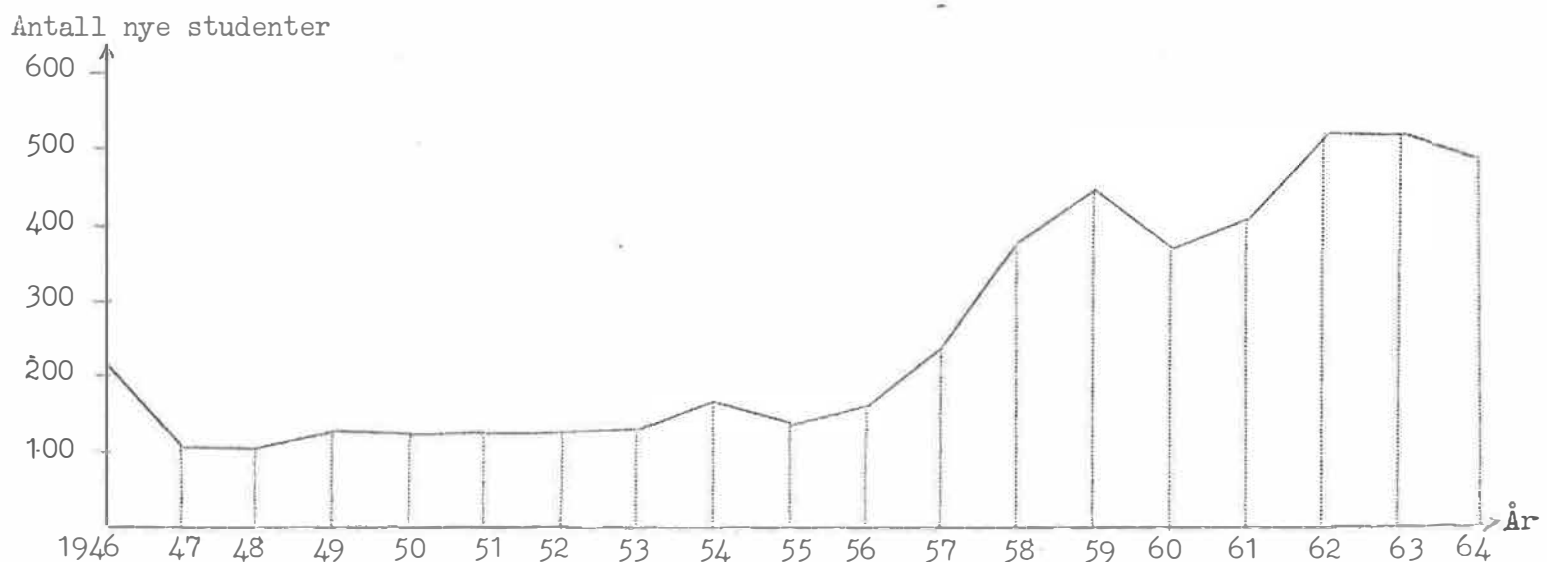
- 1) Antall ifølge opplysninger ved immatrikuleringen.
- 2) Antall løst studiekort for å studere realfag.
- 3) Odontologistudenter med deleksamen i utlandet opptatt ved Universitetet i Bergen for fullføring av studiet der.

Figur II. Tilgang på nye studenter til filologi og jus ved Universitetet i Oslo årene 1946 - 1964.¹⁾

1) Ifølge studentenes opplysninger ved immatrikuleringen.

Figur III. Tilgang på nye studenter til realfag ved Universitetet i Oslo årene 1946 - 1964.²⁾

2) Tilgangstallene for årene 1946-1957 er antall studenter som har løst studie kort for å studere realfag. For tilgangen 1958-1962 er benyttet antall studenter som har bestått Fol_2-prøven i matematikk for realister. For 1963 og 1964: Netto opptak til fagstudiet i januar 1964 og 1965.

Rekrutteringen til de fleste åpne studier ved Universitetet i Oslo gikk sterkt tilbake de første årene etter krigen og lå usedvanlig lavt i årene 1950 - ca. 1955. Mot slutten av 1950-årene inntrådte en rask økning. I femårsperioden 1958-1963 økte tilgangen til realfagstudiet med nær 60%, til det juridiske studiet med 75% og til filologistudiet med nesten 150%. Tilgangen til det teologiske studiet ble mer enn fordoblet, og til psykologistudiet ble den tredoblet. Også for det sosialøkonomiske studiet, som hadde den relativt største nedgang i rekrutteringen i 1950-årene, økte tilgangen til studiet sterkt i denne perioden.

Det siste året har utviklingen vært noe anderledes. Tilgangen til realfag og filologi er gått noe tilbake, det samme gjelder teologi. For fagene psykologi, jus og sosialøkonomi har tilgangen fortsatt å øke, for de to sistnevnte fagene meget sterkt.

Ved Universitetet i Bergen har det vært en usedvanlig stor økning i tilgangen på nye filologer.

Til det medisinske studiet er det tatt opp 130 studenter i Oslo og 40 i Bergen hvert av de to siste årene. De foregående fem år ble det tatt 130 studenter pr. år, hvorav 40 av hvert kull skal fullføre studiet i Bergen.

Opptakingstallene til det farmasøytiske studiet har svinget noe. I 1964 ble det tatt opp 35 studenter, i 1963 var opptakstallet 36 og de foregående tre år ble det hvert år tatt opp ca. 30 studenter til dette studiet.

2. TILGANGEN PÅ STUDENTER VED HÖGSKOLENE

Tabell 6 viser tilgangen på studenter ved högskolene årene 1955 - 1964. Fra 1955 til 1959 steg den årlige tilgangen fra 549 til 689 (tannlegestudenter iberegnet) eller med ca. 25 %. Fra 1959 til 1964 økte tilgangen videre med nær 100% (tannlegestudenter ikke iberegnet) til 1269. Den raske stigningen de siste fem årene skyldes vesentlig økt tilgang ved Norges lærerhögskole, Norges tekniske högskole og Norges Handelshöy skole.

Tabell 6. Oversikt over studenter opptatt ved högskolene og ved Statens arkitektkurs årene 1955 - 1964.

År	Norges Handels- höy skole	Norges lærer- höy skole ¹⁾	Norges landbruks- höy skole	Norges veterinær- höy skole	Norges tannlege- höy skole ²⁾	Norges tekniske höy skole	Statens arkitekt- kurs, Oslo	I alt
1955	53	-	76	25	52	322	21	549
1956	54	-	76	20	50	341	-	541
1957	55	-	92	20	53	356	21	597
1958	60	45	79	20	52	379	-	635
1959	59	61	92	20	-	386	21	639
1960	61	285	90	20	-	434	-	890
1961	58	290	103	25	-	471	16	963
1962	91	266	107	26	-	483	16	989
1963	126	277	114	27	-	513	20	1077
1964	175	332	123	31	-	588	20	1269

1) Grunnfags- og mellomfagsstuderende. En del av disse tar ikke sikte på å fullføre cand. mag.-eksamen.

2) Fra og med hösten 1959 er denne höy skole gått inn som et fakultet ved Universitetet i Oslo.

3. TILGANGEN TIL STUDIER I UTLANDET

Oppgavene over antall studenter i utlandet og kommentarene nedenfor bygger på opplysninger gitt av Statens lånekasse for studerende ungdom.

Tabell 7 viser tilgangen de siste årene.

Tabell 7. Tilgang på norske studenter ved utenlandske læresteder årene 1958 - 1964 i alt og fordelt etter fagstudium

Å r	Arkitekt- fag	Ingeniør- fag	Medisin	Odontologi	Handelsfag	Andre fag	S u m
1958		330	170	100	90	-	690
1959		239	167	97	90	-	593
1960		247	116	67	75	-	505
1961	19	229	143	85	88	-	564
1962	29	239	163	119	99	13	662
1963	22	281	260	127	103	21	814
1964	39	367	273	87	134	20	920

Den samlede tilgang til studier i utlandet var i 1964 en god del større enn året før. Dette skyldes særlig økning i tilgangen av ingeniørstudenter, først og fremst til Storbritannia, men også til USA og Vest-Tyskland.

For odontologi var det en betydelig relativ tilbakegang fra året før. Dette skyldes lavere opptak av norske studenter i Vest-Tyskland.

For arkitektfag, medisin og handelsfag var det en viss økning i tilgangen til utlandet. For det medisinske studiums vedkommende var det store endringer i fordelingen på land. Tilgangen gikk ned i Sveits, stoppet nesten opp i Nederland, men økte til 85 i Frankrike.

4. SAMLET TILGANG PÅ NYE STUDENTER VED NORSKE OG UTENLANDSKE LÆRESTEDER

Tabell 8 viser samlet tilgang på nye studenter for årene 1959-1964 ved norske og utenlandske læresteder. Tabellen viser også hvor stor prosentandel de nye studentene utgjør av artiumskullet (etter den forutsetning at 50% av studentene tilhører årets artiumskull, 30% fjorårets og 20% kullet to år tidligere).

Tabell 8. Nye studenter årene 1959 - 1964 ved norske og utenlandske læresteder.
- Antall og i prosent av artiumskullet¹⁾.

		Nye studenter			
		Ved universitetene i Oslo og Bergen og Menighetsfak. ²⁾	Ved norske høyskoler	Ved læresteder i utlandet	Nye studenter i alt
1959	Antall	1724	639	593	2956
	I % av artiumskullet	35.8	13.3	12.3	61.4
1960	Antall	1721	890	505	3116
	I % av artiumskullet	34.2	17.7	10.1	62.0
1961	Antall	1978	963	564	3505
	I % av artiumskullet	35.6	17.3	10.2	63.1
1962	Antall	1883	989	662	3534
	I % av artiumskullet	29.3	15.3	10.3	54.8
1963	Antall	2585	1077	814	4476
	I % av artiumskullet	33.6	14.0	10.6	58.2
1964	Antall	3062	1269	920	5251
	I % av artiumskullet	34.4	14.3	10.3	59.0

1) Etter den forutsetning at 50% av studentene tilhører årets artiumskull, 30% fjorårets og 20% kullet to år tidligere.

2) Studenter som har tatt forberedende prøve i filosofi + studenter opptatt ved det farmasøytiske og det odontologiske studium.

Ifølge anslaget i tabell 8 utgjorde tilgangen på nye studenter 61-63% av artiumskullet i årene 1959-1961. I 1962 sank andelen til ca. 55%, men har de to siste årene igjen steget og ligger nå på 58-59% av artiumskullet. Studietilbøyeligheten ligger fortsatt langt høyere enn i begynnelsen av 1950-årene da studenttilgangen lå på 35-40% av artiumskullet.

Vi må regne med en fortsatt økning i tilstrømningen til universitet og høyskoler i Norge de nærmeste årene, som følge av en forventet økning i artiumskullene. Ifølge prognoser bygget på nåværende elevtall i gymnaset vil vi få en stigning i artianertallet på 11.5% fra 1964 til 1965 - fra 9.778 til 10.900. Artianertallet i 1966 er anslått til 12.400, i 1967 til 12.300 og i 1968 til 12.600 (se tabell 16).

Det kan være grunn til å regne med at den faktiske studiefrekvens vil gå noe ned de nærmeste årene. Dersom vi regner med at 55% av artianerne begynner på akademiske studier i 1965 og de nærmeste år, vil vi få følgende tilgang til akademiske studier i inn- og utland:

1965	1966	1967	1968
5500	6200	6600	6900

Tallene er avrundet til nærmeste 100. Ved beregning av tidsavstanden mellom examen artium og studiets begynnelse er nyttet samme formel som i tabell 8.

5. TILSTRÖMNINGEN AV ARTIANERE TIL UNIVERSITET, HÖGSKOLER OG LÆRERSKOLER

Tabell 9. Tilgang til universitet, høyskoler og lærerskoler årene 1959 - 1964.

Å r	Antall nye studenter		Antall studenter begynt eller tatt opp ialt		
	Begynt ved akad. læresteder i inn- og utland	Tatt opp ved 2-årig og 3-årig lærerskole	Antall	I % av art.-kullet ¹⁾	I % av art.-kullet + kand. fra øk. gymn. ¹⁾
1959	2956	1170	4126	85,5	78,3
1960	3116	1087	4203	83,4	75,8
1961	3505	1201	4706	84,6	76,5
1962	3534	1383	4917	76,2	68,9
1963	4476	1615	6091	79,2	71,4
1964	5251	1725	6976	78,4	71,0

1) Etter den forutsetning at 50 % av studentene tilhører årets artiumskull, 30 % fjorårets og 20 % kullet to år tidligere.

Tilgangen til universitet, høyskoler og lærerskoler har de seks siste årene utgjort 76 - 85 % av artiumskullene. Regner vi tilgangen i forhold til summen av artianere og kandidater fra økonomisk gymnasi, blir prosentandelen 69 - 78. Det er sannsynlig at prosentandelen av artianere som begynner ved universitet, høyskoler og lærerskoler tilsammen kommer til å synke noe de nærmeste årene (som følge av at tallet på artianere vil stige relativt raskere enn tallet på utdanningsplasser ved universitet og høyskoler).

6. SAMLET ANTALL STUDENTER VED NORSKE OG UTENLANDSKE LÆRESTEDER

Stigningen i tilgangen på nye studenter har slått ut i sterk økning i det totale antall studenter ved universitetene, noe som går fram av tabell 10 nedenfor. De fem siste årene har tallet økt fra 6.072 til 12.621, eller med over 100 %.

Tabell 10. Samlet studenttall ved universitetene i Bergen og Oslo året 1938 og årene 1946 - 1964.

	Samlet studenttall de enkelte år									
	1938	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954
Universitetet i Bergen	(107) ^{x)}	284	234	417	394	391	352	403	451	415
Universitetet i Oslo	4229	6209	6005	4946	4898	4682	3694	3463	3358	3319
Begge universitet	4336	6493	6239	5363	5292	5073	4046	3866	3809	3734

	Samlet studenttall de enkelte år									
	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Universitetet i Bergen	472	545	617	640	851	963	1142	1375	1835	2419
Universitetet i Oslo	3177	3187	3515	4373	5161	5600	6438	7407	8917	10202
Begge universitet	3649	3732	4132	5013	6012	6563	7580	8782	10752	12621

x) Bergens Museum.

Tabell 11. Samlet antall studenter ved Universitetet i Oslo høstsemestrene 1958 - 1964 fordelt på fagstudier.

F a g	Antall innskrevne studenter høstsemestrene						
	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Teologi	58	57	55	70	76	76	100
Jus	683	698	678	745	809	978	1163
Sosialøkonomi	56	97	126	163	209	321	358
Sosiologi	24	11	20	15	32	53	66
Statsvitenskap	58	58	69	72	86	124	182
Psykologi (mag. art. inkl.)	138	178	180	201	327	424	487
Pedagogikk	36	8	18	9	7	87	156
Etnografi	6	1	1	5	10	8	11
Filologi	1429	1684	1922	2262	2640	3179	3625
Mag. art. (utenom samf.vit.)	77	98	84	114	122	124	91
Realfag og mag. scient.	1114	1366	1530	1765	2083	2448	2688
Aktuarfag	11	23	23	41	37	42	20
Farmasi	119	116	103	121	133	140	135
Medisin	564	590	600	631	625	696	700
Odontologi	-	176	191	224	211	217	215
Andre fag (forbr. prøve)	-	-	-	-	-	-	205
Alle fag	4373	5161	5600	6438	7407	8917	10202

Tabell 12. Samlet antall studenter ved Universitetet i Bergen høstsemestrene 1958 - 1964 fordelt på fagstudier.

F a g	Antall innskrevne studenter høstsemestrene						
	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Teologi	-	-	-	-	5	33	49
Jus	-	-	-	-	28	27	30
Filologi og mag.art.	218	291	337	465	625	815	1069
Realfag og mag. scient.	242	320	380	442	483	632	835
Medisin	157	167	181	179	182	201	241
Odontologi	-	-	-	-	30	96	149
Pedagogisk seminar	-	22	15	12	16	32	35
Andre fag og uspesifisert	23	51	50	44	6	-	11
Alle fag	640	851	963	1142	1375	1836	2419

Ved Norges lærerhøgskole var det høsten 1964 472 filologer og 194 realister.

De fem siste årene har tallet på juridiske studenter økt med 67 % og tallet på teologi-studenter med ca. 160 % (Menighetsfakultetets studenter er ikke medregnet her). For filologi- og realfagstudiet er økningen henholdsvis ca. 150% og ca. 120% (inklusive Bergens lærerhøgskole).

Den relativt sterkeste økningen hadde gruppene sosialøkonomi og psykologi - dette kommer delvis av at studenttallet i disse fag lå spesielt lavt i utgangsåret. Økningen slår lite ut i totaltallet på studenter, da disse gruppene er forholdsvis små.

Tabell 13. Samlet antall studenter ved Norges lærerhøgskole høstsemestrene 1959-1964.

F a g	Studenter i høstsemestrene					
	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Pedagogikk	20	33	41	44	45	83
Filologi	66	165	297	352	358	444
Musikk	-	-	-	14	34	35
Realfag	3	74	139	167	186	198
Andre ^{x)}	41	49	28	20	74	32
Sum fag	130	321	505	597	697	792
Antall studenter	102	309	500	594	689	782

x) Omfatter eksamensfrie kurser og forberedende prøver.

Tabell 14. Samlet antall studenter ved norske høgskoler, Menighetsfakultetet og Statens arkitektkurs høstsemestrene 1958-1964¹⁾.

L æ r e s t e d	Antall innskrevne studenter høstsemestrene						
	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Norges Handelshøgskole	177	183	185	189	213	296	415
Norges lærerhøgskole	-	102	345	521	560	689	787
Norges landbrukshøgskole	263	258	259	281	294	317	340
Norges veterinærhøgskole	172	158	152	156	162	163	170
Norges tekniske høgskole	1567	1710	1811	1947	2047	2200	2400
Statens arkitektkurs	21	23	23	71	81	82	89
Menighetsfakultetet	152	178	208	250	315	349	384
I alt	2352 ²⁾	2612	2983	3415	3672	4096	4585

1) Tallene for 1958 og 1959 er hentet fra Statistisk Årbok 1960 og 1961, unntatt for Norges tekniske høgskole og Statens arkitektkurs. Tallene for Norges tekniske høgskole for disse to år er tatt fra en utredning fra NTNF ved T. Hernes (sept. 1962). De øvrige tall er innsamlet av NAVF's utredningsavdeling.

2) Eksklusive 246 studenter ved Norges tannlegehøgskole.

Tabell 15. Samlet antall norske studenter ved utenlandske læresteder årene 1958-1964 fordelt på fag¹⁾.

F a g	Antall norske studenter i utlandet						
	1958/59	1959/60	1960/61	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65
Arkitektfag	85	1304 ²⁾	93	92	102	100	129
Ingeniørfag	1354		1129	1044	1036	1100	1227
Medisin	717	782	836	862	971	1115	1254
Odontologi	524	488	484	478	520	490	451
Handelsfag	254	215	225	226	270	315	398
Andre fag	117	44	53	50	55	80	88
I alt	3051	2833	2820	2752	2954	3200	3547

1) Opplysningene om studenter i utlandet er gitt av Statens lånekasse for studerende ungdom.

2) Spesifikasjon på arkitektfag og ingeniørfag mangler for året 1959/60.

Tabell 16 viser samlet antall norske studenter årene 1956 - 1964 fordelt på norske og utenlandske læresteder.

Tabell 16. Samlet antall norske studenter ved norske og utenlandske læresteder årene 1956 - 1964.

Å r	Studenter i Norge	Norske studenter i utlandet	Norske studenter i alt
1956/57	5.990	2.430	8.420
1957/58	6.686	2.788	9.474
1958/59	7.717	3.051	10.768
1959/60	8.726	2.833	11.559
1960/61	9.546	2.820	12.366
1961/62	10.995	2.752	13.747
1962/63	12.454	2.954	15.408
1963/64	14.848	3.200	18.048
1964/65	17.206	3.547	20.753

Tallet på norske studenter var høsten 1963 kommet opp i 18.000, og i 1964 var det 20.750, derav 17.200 ved innenlandske læresteder.

Tallet på norske studenter i utlandet utgjør i dag en langt mindre del av det samlede antall studenter enn for 8 år siden - 17 % i år mot nær 30 % i 1956/57. Mens tallet på studenter i Norge er blitt nesten tredoblet i dette tidsrom og nå er kommet opp i 17.200, har tallet på norske studenter i utlandet vært forholdsvis stabilt og mesteparten av tiden ligget omkring 3.000.

Tabell 17. Oversikt og prognose over antall artianere i årene 1945 - 1975. Absolutte tall og prosenttall av det ungdomskull artianerne tilhører (19½ år).

Artiums- år	Oversikt og prog- nose over antall 19½- åringer ¹⁾	Antall artianere		Antall artianere i prosent av 19½- åringene		Oversikt og prognose for kandidater fra:		
		Oversikt	Prognose	Oversikt	Prognose	Ökono- misk gymnas	Ök.gym. og ex. artium	Ök.gym. og ex. art.i % av 19½- åringer
1945	49.551	4.713		9,5		-	4.713	9,5
1946	50.166	4.928		9,8		-	4.928	9,8
1947	46.049	5.272		11,4		-	5.272	11,4
1948	46.108	5.338		11,6		-	5.338	11,6
1949	45.030	5.004		11,1		-	5.004	11,1
1950	44.756	4.454		10,0		-	4.454	10,0
1951	43.311	3.821		8,8		-	3.821	8,8
1952	42.916	3.623		8,4		-	3.623	8,4
1953	39.743	3.508		8,8		187	3.695	9,3
1954	39.274	3.525		9,0		253	3.778	9,6
1955	39.098	3.750		9,6		372	4.122	10,5
1956	40.294	4.241		10,5		348	4.589	11,4
1957	41.189	4.522		11,0		395	4.917	11,9
1958	42.830	4.847		11,3		409	5.256	12,3
1959	43.774	4.938		11,3		494	5.432	12,4
1960	45.030	5.179		11,5		560	5.739	12,7
1961	42.915	6.160		14,3		640	6.800	15,8
1962	48.831	7.384		15,1		779	8.163	16,7
1963	52.771	8.787		16,7		840 ²⁾	9.627	18,2
1964	58.213	9.778		16,8		1.089 ²⁾	10.867	19,0
1965	61.059		10.900		18,0	1.199	12.100	20,0
1966	66.766		12.400		18,5	1.364	13.800	20,5
1967	64.596		12.300		19,0	1.353	13.700	21,0
1968	62.838		12.600		20,0	1.386	14.000	22,5
1969	60.501		12.400		20,5	1.364	13.800	23,0
1970	59.681		12.500		21,0	1.375	13.900	23,0
1971	57.855		12.500		21,5	1.375	13.900	24,0
1972	59.786		13.200		22,0	1.452	14.700	24,5
1973	60.380		13.800		23,0	1.518	15.300	25,5
1974	60.234		14.100		23,5	1.551	15.700	26,0
1975	60.201		14.500		24,0	1.595	16.100	26,5

1) Bygger på oppgaver og prognoser fra Statistisk sentralbyrå.

2) Foreløpige tall.

7. SAMMENDRAG

I 1964 begynte 5.250 norske studenter ved universitet og høyskoler i inn- og utland. Av disse begynte 3.060 ved universitetene i Norge, 1.270 ved høyskolene og 920 i utlandet. Den samlede tilgang lå 17% høyere enn året før og utgjorde nær 60% av artiumskullet (59% i 1964, 58% i 1963).

Tilgangen av norske studenter til akademiske læresteder i inn- og utland og til lærerskolens studentlinjer var tilsammen 6.976 eller 78% av artiumskullet.

Tallet på studerende ved norske universitet og høyskoler var høsten 1964 kommet opp i 17.200. Dette innebærer en fordobling av studenttallet de 5 siste årene. I tillegg var det 3.550 norske studenter i utlandet. Tilsammen var tallet på norske studenter 20.750 høsten 1964.

O s l o, juli 1965.

NAVF's utredningsavdeling/ Tone Holter
Sigmund Vangsnes